

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 17. 5. 2015

Število objav: 1

Internet: 1

Novice: 1

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Črtomir Remec: 0

Inženirska zbornica ...: 1

Barbara Škraba Flis: 1

Zakon o ... gradnjami: 0

Zbor za oživitvev ... ZORG: 0

Seznam objav v zbirki:

Novice	Naslov	MJU: Avstrijska pravila v nasprotju z evropskimi		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Delo.si; 230.086		
	Rubrika, Datum	Slovenija; 16. 5. 2015		
Stran v zbirki: 5	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Barbara Škraba Flis		
Povzetek	...naročanju, po vzoru Avstrije. Nejc Gole, gospodarstvo sob, 16.05.2015, 08:00 Ključne besede: [Delosled] javna naročila, [Delosled] Asfinag, [Delosled] Inženirska zbornica MJU: Avstrijska pravila v nasprotju z evropskimi Foto: Aleš Černivec/Delo Ljubljana – Izločanje neobičajno nizkih ponudb pri javnih naročilih, kot ga...			

MJU: Avstrijska pravila v nasprotju z evropskimi

Zbornice neuspešno predlagale izločanja neobičajno nizkih ponudb pri javnem naročanju, po vzoru Avstrije.

Nejc Gole, gospodarstvo
sob, 16.05.2015, 08:00

Ključne besede: javna
naročila,

 Asfinag,

 Inženirska
zbornica

Foto: Aleš Černivec/Delo

Ljubljana – Izločanje neobičajno nizkih ponudb pri javnih naročilih, kot ga poznajo v Avstriji, je v nasprotju z evropskimi pravili javnega naročanja, so poudarili na ministrstvu za javno upravo (MJU): »Kot smo seznanjeni, je Evropska komisija o ravnanjih nekaterih naročnikov, tudi v Avstriji, že seznanjena.«

Avstrijska avtocestna družba (Asfinag) pri javnih naročilih upošteva kriterij neobičajno nizke cene, ki je

postavljena na 20 do 40 odstotkov pod mediano. Mediana je vrednost srednje ponudbe in ocenjene vrednosti storitve pri lihem številu ponudb in povprečje srednjih dveh pri sodem številu ponudb. Ponudniki, ki svojo storitev ponudijo pod to mejo, so izločeni, med ostalimi pa Asfinag najbolje oceni ponudnika z najnižjo ceno. A cena je v celotnem točkovanju ponudbe vrednotena le polovično. Ostalih 50 odstotkov točk prinese točkovanje kakovosti ponudnika, kot so reference podjetja ter delovne izkušnje in znanje kadra. Tako naročnik dobi ponudnika z najboljšim razmerjem med ceno in kakovostjo, sta pojasnila Andrej Pogačnik in **Barbara Škraba Flis** z **Inženirske zbornice Slovenije (IZS)**.

Tak sistem škodi javnim blagajnam

Nekatere zbornice so predlagale, da se avstrijski model izločanja prepoceni ponudnikov uvede tudi v nov slovenski zakon o javnem naročanju, ki je trenutno v javni obravnavi. A tak predlog je z vidika evropske zakonodaje nedopusten, so opozorili na ministrstvu za javno upravo, v okvir katerega sodi direktorat za javno naročanje: »Državi članici ni dovoljeno določiti pogojev, na podlagi katerih bi morali biti ponudniki izločeni absolutno, temveč lahko le oblikuje pogoje, na podlagi katerih morajo naročniki preveriti neobičajno nizke ponudbe.« Po njihovem mnenju tak sistem ne škodi le javnim blagajnam, ampak je tudi diskriminatoren do tistih, ki dejansko lahko ponudijo neko storitev za nižjo ceno, ker imajo nižje stroške.

Tako je na marčevski predstavitvi avstrijske prakse javnega naročanja, ki ga je organizirala **IZS**, eno od slovenskih podjetij izpostavilo, da je bilo v izboru izločeno, ker je bila njegova cena za nekaj desetink odstotka pod mejo 20 odstotkov pod mediano. »Ker se v Avstriji držijo razpisnih pravil, so jih izločili, že na prihodnjem razpisu pa bodo, z bistveno višjo ceno kot v Sloveniji, najbrž dobili projekt. Ob tem dodajmo, da se avstrijski ponudniki v takih primerih ne pritožujejo, saj veljajo za vse ponudnike enaka pravila,« sta dejala sogovornika z **IZS**.

V Avstriji lahko dosegaajo boljše cene kot doma

Na vprašanje, ali je tak sistem diskriminirajoč do slovenskih ponudnikov, so na **IZS** odgovorili: »Seveda je, ampak še bolj je diskriminirajoč do romunskih ali bolgarskih podjetij, ki imajo še nižjo ceno delovne sile. Ali si želimo to problematizirati? Mislim, da ne, ker lahko ravno zaradi principa mediane slovenska podjetja v Avstriji dosegaajo boljše cene kot v Sloveniji. Seveda morajo zagotoviti tudi ceni ustrezno kakovost. V Avstriji se ve, da je treba projekte izdelati absolutno točno, vsak segment mora biti podrobno obdelan, vsak načrt notranje kontroliran, popisi del izdelani ob uporabi standardne baze, predpisane s strani države, tudi investitor veliko bolj natančno spremlja potek projekta in skrbi, da ima inženir vse potrebne vhodne podatke za nemoteno delo na projektu.«

Andrej Pogačnik in **Barbara Škraba Flis** sta dejala, da na **IZS** ne poznajo slovenskega podjetja, ki deluje na avstrijskem trgu in bi tak način izbora izvajalca inženirskih storitev problematiziralo. Avstrijsko javno naročanje je pohvalil tudi član uprave SGP Pomgrada Boris Sapač: »V Avstriji se naročniki iz javnega naročanja za razliko od Slovenije obnašajo kot dober gospodar, javnega denarja ne zaupajo vsakemu, ki bi se rad ukvarjal z gradbeništvom, ampak jih zanima sposobnost kakovostne izvedba projekta. Če ponudiš nenormalno nizko ceno, posla ne boš dobil. Za določanje nizke cene imajo orodje in ne omejujejo jih rigidni pravni postopki, o tem kaj je nenormalno nizka cena odločajo inženirji in ne pravniki.«

Sapač je dodal, da Avstrijci zelo ščitijo svoj trg, kar je »po svoje normalno, saj se dela izvajajo z

njihovim javnim denarjem«. Po njegovih besedah pa slovensko podjetje v Avstriji nima prednosti pred avstrijskim, saj mora izplačevati plače po njihovi kolektivni pogodbi.

»Avstrija uveljavlja v Evropski uniji priznано pravilo, da morajo zaposleni v gradbenih podjetjih iz drugih držav prejemati pri svojih delodajalcih plače, primerljive z avstrijskimi, da ne bi bili nelojalna konkurenca domači delovni sili. Avstrija z močnimi inšpekcijskimi službami učinkovito ščiti svoj trg dela in to uveljavlja zelo učinkovito in strogo. Je tudi podpisnica mednarodne konvencije ILO številka 94 za preprečevanje socialnega dampinga v javnem naročanju, kar Slovenija ni,« je pojasnil Jože Renar, direktor zbornice gradbeništva pri Gospodarski zbornici. Ta je skupaj s sindikati pred kratkim predlagala ratifikacijo omenjene konvencije. Vlada predlog preučuje.

Nov zakon tudi o preprečevanju prenizkih cen

Inženirska in gradbeniška zbornica avstrijski model javnega naročanja v Sloveniji predlagata, ker slovenski javni naročniki izbirajo izvajalce skoraj izključno po kriteriju najnižje cene. S tem trgu in potencialnim ponudnikom pravzaprav signalizirajo, da jih kakovost inženirske storitve ne zanima, so opozorili na **IZS**.

Naročniki sicer postavijo nekaj kriterijev, kot so reference, plačevanje prispevkov in tako dalje, vendar so ti tako nizki, da jim je lahko zadostiti. »Podjetja so tako iz obupa po pridobitvi posla prisiljena nižati ceno pod dejansko (lastno) ceno in s tem nižati tudi kakovost svoje storitve, ne glede na to, da so nekatera od njih svoje storitve sposobna opraviti kvalitetnejše in na nivoju, kot ga določa stroka,« sta dejala Pogačnik in Škraba Flisova.

Renar je dodal: »Posledica spodbujanja neobičajno nizkih ponudb je uničevanje gradbenih izvajalcev, podizvajalcev, neplačevanje dobaviteljem in socialni damping ter s tem uničevanje slovenskih delovnih mest v gradbeništvu in spremljajočih industrijah in njihova selitev v cenejše države članice Evropske unije.«

Pri gradnja lahko merilo najnižja cena

Osnutek novega zakona o javnem naročanju predloga zbornic ne vsebuje. V osnutek zakona pa so zapisali, da edinega merila cene ni dovoljeno uporabiti pri arhitekturnih in inženirskih storitvah, ampak bo treba upoštevati še druge kriterije, ko sta znanje in izkušnje. Pri gradnjah se merilo najnižja cena lahko upošteva, a direktor direktorata za javno naročanje Sašo Matas je pred kratkim v intervjuju za *Delo* pojasnil, da se preko zelenega javnega naročanja pri gradnjah upoštevajo tudi drugi kriteriji.

»Neobičajno nizke ponudbe so žal pri javnem naročanju izvirale tudi iz neplačevanja socialnih obveznosti. Zato smo v osnutek zapisali določbo, ki bo kot obvezen pogoj za izločitev ponudnika štela tudi nepredložitev obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja, oziroma REK obrazca. Z zakonom se uvaja tudi socialna klavzula, podobno kot v sistemu poznamo protikorupcijsko, ko bo zaradi kršitve delovnih ali socialnih obveznosti lahko prišlo do odpovedi pogodbe o izvedbi javnega naročila,« je še rekel Matas.